

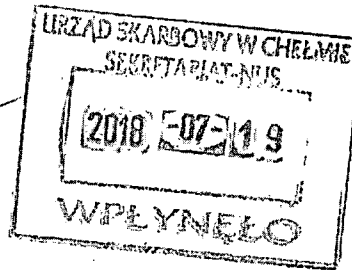
**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI
SKARBOWEJ W LUBLINIE**

UNP: 0601-18-072441

0601-IWW.0921.12.2018.10

SZ N 11, SZ N 1 / do wiadomości / (12)
Lublin, dnia 16 lipca 2018 r.

SKJ
Cylich

**Pan
Mariusz Twardziszewski
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Chełmie**

Egz. Nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz § 11 ust. 1 pkt 1 zarządzenia Nr 68/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z dnia 5 maja 2017 r. w sprawie przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa lubelskiego oraz w Lubelskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Białej Podlaskiej, zawierające ustalenia dokonane w trakcie kontroli planowej przeprowadzonej

**w Urzędzie Skarbowym w Chełmie
ul. Obłońska 20a, 22-100 Chełm**

przez zespół kontrolerów w składzie:

1. – starszego eksperta skarbowego - koordynatora kontroli
- starszego eksperta skarbowego

w dniach od 12 marca 2018 r. do 15 maja 2018 r. (w tym w siedzibie Urzędu Skarbowego od 12 marca 2018 r. do 23 marca 2018 r.).

w zakresie:

„Przestrzeganie obowiązków dotyczących prawidłowej rejestracji i aktualizacji danych podatników”

Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 28 lutego 2018 r.

Urząd Skarbowy

Kierującym kontrolowaną jednostką w okresie objętym kontrolą był Pan Mariusz Twardziszewski od 2 lutego 2016 r. do dnia 28 lutego 2017 r. pełniący obowiązki Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chełmie, od dnia 1 marca 2017 r. powołany na stanowisko Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chełmie.

Kontrolą objęto niżej wymienione zagadnienia:

I. Uregulowania wewnętrzne i organizacja pracy Urzędu Skarbowego w Chełmie w zakresie organizacji komórki ds. identyfikacji i rejestracji podatkowej.

Zadania związane z tematyką kontroli realizowane były w oparciu o dokumenty centralne: „*Segmentacja ogólna przedsiębiorstw ze względu na ich wiarygodność*”, „*Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług*”, procedury opracowane przez Krajową Administrację Skarbową w zakresie:

- „*Procedura postępowania w sprawie analizy ryzyka rejestracji podmiotu*”,
- „*Procedura postępowania w sprawie prowadzenia rejestru podatników dokonujących transakcji wewnątrzwspólnotowych*”,
- „*Procedura w sprawie prowadzenia rejestru podatników i płatników*”,
- „*Procedura postępowania w sprawie prowadzenia rejestru podatników od towarów i usług*”, jak i dokument wewnętrzny „*Zasady typowania podmiotów do kontroli podatkowej w Urzędzie Skarbowym w Chełmie*”.

Zgodnie z § 29. Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Chełmie (załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 6/2017 Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 7 marca 2017 r. - zmienionego zarządzeniem nr 103/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z dnia 12 września 2017 r.) sprawami z zakresu ewidencji i identyfikacji podatników zajmuje się Referat Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników (SKI).

Bezpośredni nadzór nad komórką sprawuje Pani Marta Czyżyk Drugi Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chełmie. Kierownikiem Referatu SKI od dnia 15 marca 2017 r. jest Pani [imię]. Do dnia 14 marca 2017 r. sprawami m.in. z zakresu ewidencji i identyfikacji podatników zajmował się Pierwszy Dział Obsługi Bezpośredniej (OB-1), którego kierownikiem była Pani [imię]. Bezpośredni nadzór nad kierownikiem OB-1 sprawowała Pani Alicja Kupczyńska Pierwszy Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chełmie.

W Referacie Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników zatrudnionych jest siedmiu pracowników wraz z kierownikiem, jednak sprawami z zakresu ewidencji i identyfikacji podatników do dnia 31 stycznia 2018 r. zajmowało się pięciu pracowników, jeden pracownik zajmował się udzielaniem odpowiedzi na zapytania komorników.

Do podstawowych zadań pracowników Referatu SKI należy:

- prowadzenie ewidencji podatników i płatników,
- obsługa systemu teleinformatycznego CEIDG oraz weryfikacja informacji zawartych w przesyłanych wnioskach o wpis do CEIDG,

- ewidencjonowanie danych w Centralnym Rejestrze Podmiotów - Krajowej Ewidencji Podatników (CRP KEP),
- weryfikowanie i rejestrowanie w systemie e-Deklaracje pełnomocnictw do podpisywania deklaracji składanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz zawiadomień o ich odwołaniu,
- obsługa rejestru lokalnego celem otwarcia i zamknięcia obowiązków podatkowych oraz wyrejestrowania podmiotów,
- rejestrowanie i wykreślanie z rejestru podatników podatku od towarów i usług VAT i podatników VAT-UE,
- prowadzenie czynności weryfikacyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą zgłaszających się do rejestracji dla potrzeb podatku od towarów i usług przed pierwszą rejestracją oraz w przypadku zmiany właściwości miejscowej urzędu skarbowego,
- weryfikacja podatników, którzy zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej w celu wykreślenia z urzędu podatników z rejestru VAT i VAT-UE.

Jak wynika z informacji przekazanych przez Panią _____ kierownika Referatu Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników (SKI), w związku z realizacją powierzonych zadań pracownicy Referatu SKI korzystają i obsługują niżej wymienione systemy komputerowe:

- aplikację SERCE (uprawnienia rejestratora),
- system POLTAX (moduł Rejestracja – wprowadzanie obowiązków),
- aplikacje urzędnika (pełnomocnictwa UPL-1, OPL-1, elektroniczny odbiór zgłoszeń),
- CEIDG – obsługa wniosków,
- Baza Podmiotów Szczególnych,
- SEGMENTACJA 2,
- VIES – karta oceny ryzyka,
- programy: e-ORUS, LEX, WRO-SYSTEM, ewidencje, Biblioteka Akt, SSP, CZM.

Ponadto Pani kierownik Referatu SKI poinformowała, że zgłoszenia rejestracyjne/aktualizacyjne NIP-2, NIP-7, NIP-8, ZAP-3 i zgłoszenia rejestracyjne/aktualizacyjne w zakresie podatku od towarów i usług VAT-R oraz inne dokumenty rejestracyjne (np. oświadczenia o wyborze formy opodatkowania, VAT-Z, pełnomocnictwa UPL-1, OPL-1, UPL-1P) przyjmowane są w sali obsługi podatnika. W obecności podatnika pracownik SOB sprawdza wstępnie dokumenty pod względem formalnym. Pracownicy SKI dokonują analizy i weryfikacji złożonych dokumentów, a następnie wprowadzają dane do właściwych systemów komputerowych. Ponadto pracownicy Referatu SKI odbierają za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wnioski CEIDG (weryfikacja oraz informowanie), z których dane wprowadzają do systemu CRP KEP oraz w zakresie obowiązków podatkowych do systemu POLTAX.

W przypadku rejestracji nowej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne oraz rejestracji spółek, pracownicy referatu SKI dokonują oceny ryzyka rejestracji podmiotu. Analizują raporty o podmiotach mających otwarte obowiązki tego samego typu w różnych US oraz raporty o datach zgonu, a następnie zamykają obowiązki w POLTAX i wyrejestrowują podatników.

Dokonują analizy raportów o podmiotach bez numeru Regon, źródło - KRSI i KRSA oraz innych raportów. Do zadań pracowników referatu SKI należy również rejestrowanie i wykreślanie z rejestru podatników podatku od towarów i usług VAT i podatników VAT-UE, w tym prowadzenie czynności weryfikacyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą zgłaszających się do rejestracji dla potrzeb podatku od towarów i usług przed pierwszą rejestracją oraz w przypadku zmiany właściwości miejscowej urzędu skarbowego. Obok tego pracownicy SKI dokonują weryfikacji i analizy raportów pod kątem zapisów art. 96 ust. 9a pkt 1, ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r., poz. 1221 z późn. zm.), tj. wykreślenia z urzędu z rejestru jako podatnika VAT, podatników którzy zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej na okres co najmniej 6 miesięcy. Wprowadzone dokumenty rejestracyjne przechowywane są w aktach rejestracyjnych podatników.

[dowód: akta kontroli str. 7-9]

Stosownie do wyjaśnień złożonych przez Panią _____ : kierownika Referatu Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników działania podejmowane w zakresie rejestracji i aktualizacji danych podatników w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 28 lutego 2018 r. przekładają się na poniższe dane.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Ilość (szt.)</i>
Ilość zarejestrowanych podatników w CEIDG w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej	1238
Ilość zgłoszeń aktualizacyjnych złożonych przez CEIDG w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej	6477
Ilość zarejestrowanych podmiotów w KRS	73
Ilość zarejestrowanych innych organizacji	20
Odniesienie osób fizycznych (z deklaracji)	3 751
Ilość podmiotów wpisanych do rejestru VAT	471
Ilość podmiotów, których nie zarejestrowano do VAT	5
Ilość wydanych decyzji w sprawie uchylecia NIP	12
Ilość wydanych decyzji w sprawie unieważnienia NIP	0
Ilość podmiotów wpisanych do BPSz tablica T11 – Podmioty wykreślone z rejestru podatników VAT	63
Ilość wykreśleń z urzędu z rejestru jako podatnika VAT, podatników którzy zawiesili wykonywanie działalności gospodarczej na okres co najmniej 6 miesięcy.	459
Ilość wysłanych wniosków do Krajowego Rejestru Sądowego o wykreślenie fikcyjnego podmiotu	28
Ilość wysłanych wniosków do Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii o wykreślenie fikcyjnego podmiotu	12
Ilość skierowanych zawiadomień do Prokuratury w związku z podejrzeniem podania fałszywych danych w dokumentach rejestracyjnych	2

Ilość podmiotów, które wniosły o umorzenie postępowania lub zmieniły właściwość urzędu w toku prowadzonych czynności weryfikacyjnych w zakresie VAT	5
Ilość kart oceny ryzyka	Osoby fizyczne – 1235 osoby prawne – 57 spółki cywilne – 13 inne podmioty prowadzące działalność gospodarczą - 3

[dowód: akta kontroli str. 10]

I. 1. Kontrola funkcjonalna

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym w Chełmie przeprowadzana była kontrola funkcjonalna w okresach półrocznych w oparciu o zarządzenie nr 12/2014 Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 3 czerwca 2014 r. „w sprawie sprawowania kontroli funkcjonalnej wykonywanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Izbie Skarbowej w Lublinie” zmienione zarządzeniem nr 91/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z dnia 7 lipca 2017 r. „w sprawie wprowadzenia Instrukcji w sprawie sprawowania kontroli funkcjonalnej wykonywanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Izbie Administracji Skarbowej w Lublinie, urzędach skarbowych województwa lubelskiego oraz Lubelskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Białej Podlaskiej”.

W okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 28 lutego 2018 r. w zakresie objętym kontrolą przeprowadzone były następujące kontrole funkcjonalne:

- „Nadzór nad prawidłowością i kompletnością wprowadzania do CRP KEP danych z wniosków CEIDG” stanowiących zgłoszenia aktualizacyjne w okresie od 1 kwietnia 2017 r. do 30 kwietnia 2017 r. - kontrolę przeprowadzono 31 maja 2017 r. - nie stwierdzono nieprawidłowości.
- „Prawidłowość przeprowadzania czynności sprawdzających w zakresie rozliczenia w podatku od towarów i usług likwidacji działalności gospodarczej w styczniu 2017 r.” - kontrolę przeprowadzono 30 maja 2017 r. - nieprawidłowości nie stwierdzono.
- „Jakość i terminowość wprowadzania danych do CRP KEP na podstawie danych przedkładanych przez podatników w dokumentach identyfikacyjnych i aktualizacyjnych oraz prawidłowość dokonywania analizy oceny ryzyka rejestracji podatników”. Okres objęty kontrolą od 1 listopada 2017 r. do 30 listopada 2017 r. - kontrolę przeprowadzono w okresie od 18 grudnia 2017 r. do 29 grudnia 2017 r. - nieprawidłowości nie stwierdzono.
- „Prowadzenie czynności monitoringu w stosunku do podatników zakwalifikowanych do wysokiego ryzyka rejestracyjnego w okresie od 1 grudnia 2016 r. do 30 listopada 2017 r. i będących czynnymi podatnikami VAT” - kontrolę przeprowadzono w okresie od 27 grudnia 2017 r. do 29 grudnia 2017 r. - nieprawidłowości nie stwierdzono.

[dowód: akta kontroli str. 11-20]

Mając na uwadze ustalenia dokonane w toku kontroli, badany obszar należy ocenić **pozytywnie**.

II. Weryfikacja działań podejmowanych przez organ podatkowy w zakresie analizy rejestracji podatnika przed dokonaniem rejestracji w urzędzie skarbowym.

Z informacji przekazanej przez Panią kierownik Referatu SKI wynika, iż analiza ryzyka rejestracji podmiotów dokonywana jest w oparciu o procedurę postępowania w sprawie analizy ryzyka rejestracji podmiotu z sierpnia 2017 r. przekazaną przez Szefa KAS przy piśmie z dnia 7 września 2017 r. DPP1.8622.9.2017. Szczegóły sporządzania karty oceny ryzyka zawiera załącznik nr 3 do „*Polityki zarządzania ryzykiem zewnętrznym w administracji podatkowej*” pt. „*Segmentacja ogólna przedsiębiorców ze względu na ich wiarygodność*”.

W nawiązaniu do pisma Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 3 czerwca 2015 r. ZRKPKS/4033-0024/15/18896 Naczelnik Urzędu Skarbowego w Chełmie pismem z dnia 9 lipca 2015 r. OB-1/700-35/15 poinformował, że narzędziem używanym do oceny ryzyka rejestracji podatnika w Urzędzie Skarbowym w Chełmie będzie aplikacja „Segmentacja 2”.

Zgodnie z Rekomendacją Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w sprawie zasad prowadzenia działań przez jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej w obszarze zapobiegania i zwalczania nieprawidłowości podatkowych Karty Oceny Ryzyka Rejestracyjnego (KORRP) z wysokim poziomem ryzyka rejestracyjnego są przekazywane pocztą elektroniczną Naczelnikowi Lubelskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Białej Podlaskiej.

Pracownicy Referatu Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników dokonują oceny ryzyka rejestracji niżej wymienionych podmiotów:

- osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,
- spółek prawa handlowego,
- spółek cywilnych,
- innych osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej prowadzących działalność gospodarczą.

Z wyjaśnień złożonych przez Panią kierownik Referatu SKI w przypadku osób fizycznych rejestrujących nową działalność gospodarczą w CEIDG oraz spółek cywilnych składających zgłoszenia identyfikacyjne NIP-2 ocena ryzyka rejestracji podatnika dokonywana jest w okresie pięciu dni roboczych od dnia zarejestrowania podatnika w CRP KEP. Ocena ryzyka rejestracji podmiotu przeprowadzana jest z użyciem formularza elektronicznego w aplikacji Segmentacja 2 pod nazwą: Karta Podmiotu. Przy ocenie poziomu ryzyka podmiotu brane są pod uwagę dane związane bezpośrednio z osobą podatnika oraz informacje dotyczące działalności podmiotów z nim powiązanych. W sytuacji wystąpienia w podmiocie rejestrowanym, podmiotów powiązanych podlegających innej właściwości miejscowej, pracownicy występują do właściwego miejscowo organu podatkowego z prośbą o przesłanie wyników segmentacji ogólnej.

Kartę podmiotu zaliczonego do podwyższonego ryzyka (wysokie i średnie) podpisuje kierownik Referatu SKI i przekazuje do Działu Czynności Sprawdzających i Analitycznych SKA-1 w celu objęcia ich monitoringiem.

Pani kierownik oświadczyła, że w przypadku podmiotów podlegających wpisowi do KRS ocena ryzyka sporządzana jest niezwłocznie po dokonaniu przez podatnika zgłoszenia identyfikacyjnego w zakresie danych uzupełniających NIP-8. Natomiast przed rejestracją podatnika na potrzeby podatku od towarów i usług pracownicy Referatu SKI gromadzą materiał dowodowy w celu ustalenia rzeczywistej siedziby i miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Podatnicy w tym celu składają wyjaśnienia na drukach przygotowanych przez Referat SKI, dodatkowe umowy stanowiące tytuły prawne do lokali, w których mieści się siedziba i/lub miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, inne umowy świadczące o prowadzeniu działalności gospodarczej, np. umowy z kontrahentami, umowy leasingu. W celu ustalenia czy podmiot znajduje się pod adresem rejestracyjnym/siedziby i/lub w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej dokonywana jest wizja lokalna. Z czynności tej sporządzane są adnotacje służbowe lub protokoły z oględzin. Po skompletowaniu dokumentów pracownik wnioskuje o rejestrację podatnika podatku od towarów i usług, którą akceptuje kierownik Referatu SKI.

Ponadto Pani kierownik Referatu Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników poinformowała, iż od marca 2017 r. w związku z negatywnymi czynnościami sprawdzającymi podejmowanymi w stosunku do rejestrujących się jako podatnicy VAT w 2016 roku oraz pracochłonnością tych działań, podjęto decyzję o możliwości odstąpienia w uzasadnionych przypadkach od wizji lokalnej. Odstąpiono od wizji ze względu na specyfikę prowadzonej działalności gospodarczej w przypadku rejestracji osób fizycznych prowadzących: gospodarstwa rolne, najem oraz usługi budowlane, transportowe, informatyczne, w których zebrano kompletny materiał dowodowy świadczący o braku ewentualnych efektów z wizji lokalnej w terenie.

Adnotację dotyczącą odstąpienia od wizji lokalnej podpisuje pracownik, kierownik referatu oraz zastępca naczelnika.

W przypadku pozostałych osób fizycznych oraz wszystkich osób prawnych przed zarejestrowaniem do VAT przeprowadzane są wizje lokalne.

Z wyżej wskazanych wyjaśnień wynika również, że odmowa rejestracji w zakresie podatku VAT ma miejsce w sytuacji gdy po dokonaniu weryfikacji ustalono, że:

- dane podane w zgłoszeniu rejestracyjnym są niezgodne z prawdą,
- podmiot ten nie istnieje,
- mimo podjętych udokumentowanych prób (co najmniej dwóch) nie ma możliwości skontaktowania się z podmiotem albo jego pełnomocnikiem,
- podmiot albo jego pełnomocnik nie stawia się na wezwania (co najmniej dwa) naczelnika urzędu skarbowego.

W 2017 roku w Urzędzie Skarbowym w Chełmie w 5 przypadkach odmówiono rejestracji w zakresie podatku VAT, natomiast w 2018 roku nie wystąpił żaden taki przypadek.

Jak wyjaśnia kierownik Referatu SKI, w przypadku osób fizycznych, jak i podmiotów podlegających wpisowi do KRS, w sytuacji braku potwierdzenia prowadzenia działalności pod wskazanym adresem podejmowane są działania mające na celu zbadanie zgodności danych ze stanem faktycznym i wykreślenie podatnika z CEIDG lub z Krajowego Rejestru Sądowego.

W uzasadnionych przypadkach podejmuje się czynności zmierzające do uchylecia

numeru NIP. W 2017 roku wydano 7 decyzji w sprawie uchylecia NIP, natomiast w 2018 roku było wydanych 5 takich decyzji.

[dowód: akta kontroli str. 21-57]

W toku kontroli potwierdzono, że organ podatkowy dokonuje analizy, zbiera informacje przed dokonaniem rejestracji podatnika w urzędzie skarbowym. Z uwagi na powyższe badany obszar należy ocenić **pozytywnie**.

III. Postępowanie z podmiotami podwyższonego ryzyka

Jak wynika z informacji przekazanej przez Panią kierownika Referatu SKI od dnia 1 stycznia 2017 r. do 28 lutego 2018 r. opracowano następujące ilości kart oceny ryzyka:

osoby fizyczne – 1235

osoby prawne – 57

spółki cywilne – 13

inne podmioty prowadzące dział. gospodarczą – 3

Dla potrzeb kontroli w zakresie: „Przestrzeganie obowiązków dotyczących prawidłowej rejestracji i aktualizacji danych podatników” sporządzono raport w aplikacji e-Orus za okres od 1 stycznia 2017 r. do 28 lutego 2018 r. według określonych parametrów tj.:

- Wykaz podmiotów rozpoczęcie zakończenie prowadzenia działalności gospodarczej,
- Data początku: 01.01.2017, Data końca: 28.02.2018,
- Sposób traktowania: P, Powód rejestracji: P,
- Opcje obszaru: należy zaznaczyć: pomiń wyrejestrowane.

Wskazany wyżej raport sporządzono 12 marca 2018 r., zawierał 1.319 pozycji – osób fizycznych DGOS na własne nazwisko oraz 90 pozycji – organizacje.

[dowód: akta kontroli str. 58-155]

Na podstawie ww. raportu dokonano wyboru próby kontrolnej obejmującej następujące grupy podmiotów:

1. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - 8 - (CEIDG)
2. spółki cywilne - 1 - (NIP-2)
3. spółki prawa handlowego - 6 - (NIP-8)

W toku przeprowadzonej kontroli sprawdzono 15 podmiotów, w tym populację 7 podmiotów o wysokim poziomie ryzyka (kryterium wysokiego ryzyka – w sytuacji uzyskania co najmniej 38 punktów lub uzyskania niższej wartości punktowej w przypadku punktowania w zakresie kryteriów o wartości 10 lub więcej poza wyjątkiem dotyczącym grupy podmiotów średniego ryzyka). W przypadku podmiotów z tej grupy, powodem zaliczenia do wysokiej grupy ryzyka, których suma punktów przydzielonych przez kryteria nie przekroczyła 37, było punktowanie w zakresie kryterium 3 „Miejsce siedziby lub prowadzenia działalności pod adresem nieistniejącym, ryzykownym (np. wirtualne biura) lub nieadekwatnym w stosunku do rodzaju działalności (np. hurtowa sprzedaż materiałów budowlanych w bloku mieszkalnym) o wartości punktów 10. Ponadto sprawdzono 8 podmiotów, których poziom ryzyka oceniono

jako średni (kryterium średniego ryzyka – w sytuacji uzyskania sumarycznej wartości w przedziale 22-37 punktów z zastrzeżeniem nie więcej niż jednokrotnego punktowania w zakresie kryteriów o wartości 10 tylko w przypadku kryterium nr 13).

[dowód: akta kontroli str. 10, 58-153, 156-162]

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w stosunku do wszystkich podmiotów, które w okresie objętym kontrolą złożyły w Urzędzie dokumenty w związku z zarejestrowaniem nowej działalności gospodarczej, przed dokonaniem rejestracji przeprowadzana była analiza ryzyka rejestracji. Zakwalifikowanie podmiotów do określonej grupy ryzyka było zgodne z założeniami pkt 3 załącznika nr 3 do *Polityki zarządzania ryzykiem zewnętrznym w administracji podatkowej pt. „Segmentacja ogólna przedsiębiorców ze względu na ich wiarygodność”*.

Szczegółową kontrolą objęto dokumenty rejestracyjne 15 podmiotów gospodarczych nowo rejestrujących się, zakwalifikowanych do grupy podwyższonego ryzyka.

Dokumenty sprawdzono pod względem terminowości przeprowadzenia analizy ryzyka rejestracji, określenia poziomu ryzyka oraz poprawności danych wprowadzonych do ewidencji.

W wyniku kontroli terminowości przeprowadzenia analizy ryzyka rejestracji podmiotu stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą na 6 podmiotów objętych badaniem w 2 przypadkach, w których podmioty podlegają wpisowi do KRS, analiza ryzyka sporządzona była z przekroczeniem 1 miesiąca od zarejestrowania w KRS. Dotyczy to następujących podmiotów:

- NIP wpis do KRS 17.02.2017 r., data złożenia NIP-8 – 23.02.2017 r., data sporządzenia karty oceny ryzyka rejestracji podmiotu – 24.03.2017 r.
- NIP wpis do KRS 14.03.2017 r., data złożenia NIP-8 – 11.04.2017 r. data sporządzenia karty oceny ryzyka rejestracji podmiotu – 12.05.2017 r.

Na 8 zbadanych podmiotów nie stwierdzono żadnego przypadku przekroczenia 5 – dniowego terminu na sporządzenie analizy ryzyka rejestracji podatnika w przypadku podmiotów nie objętych zgłoszeniem do KRS.

Rejestrując podmiot jako podatnik VAT-UE urząd skarbowy ma obowiązek przeprowadzić ocenę ryzyka przy wykorzystaniu systemu VIES.

Na podstawie populacji przyjętej do kontroli (9) zbadano realizację obowiązków w powyższym zakresie w wyniku czego ustalono, że nie stwierdzono przypadków by ocena ryzyka przy wykorzystaniu systemu VIES była sporządzana/zamykana po upływie 1 miesiąca od daty rejestracji VAT-UE.

[dowód: akta kontroli str. 156-162, 163-183]

Z wyjaśnień złożonych przez kierownika Pierwszego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających Panią wynika, że od 1 stycznia 2016 r. do marca 2017 r. monitorowaniem podmiotów w zakresie ryzyka rejestracyjnego VIES zajmował się Trzeci Dział Obsługi Bezpośredniej OB-3, później ze względu na zmianę nazwy komórki Pierwszy Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających SKA-1.

Kierownikami tego działu byli:

- Pani I – do 21 marca 2016 r., nadzór pełniła Pani Alicja Kupczyńska Pierwszy Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chełmie.

- Pan [] - od 22 marca 2016 r. do 14 marca 2017 r., nadzór pełniła Pani Alicja Kupczyńska Pierwszy Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chełmie.

- Pani [] - od 15 marca 2017 r., nadzór pełni Pani Marta Czyżyk Drugi Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chełmie.

Monitorowaniem podmiotów w zakresie ryzyka rejestracyjnego, którzy uzyskali poziom średni lub wysoki zajmowały się komórki:

- do marca 2017 r. Wieloosobowe Stanowisko Pracy Analiz i Planowania AP – kierujący Pan []; bezpośredni przełożony Pani Marta Czyżyk Drugi Zastępca Naczelnika w Urzędzie Skarbowym w Chełmie.

- od kwietnia 2017 r. Pierwszy Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających SKA-1, kierownik Pani [], przełożony Pani Marta Czyżyk Drugi Zastępca Naczelnika w Urzędzie Skarbowym w Chełmie.

Segmentacja ogólna wykonywana jest na podstawie dokumentu „Polityka zarządzania ryzykiem zewnętrznym w administracji podatkowej” - załącznik nr 3 „Segmentacja ogólna przedsiębiorców ze względu na ich wiarygodność” przekazanego przez Ministerstwo Finansów.

Segmentacja ogólna w Urzędzie Skarbowym w Chełmie wykonywana jest raz na kwartał w podsystemie KONTROLA na zasadzie sporządzenia analizy grupowej z odpowiednimi kryteriami i oznaczeniem szczegółowym SO (segmentacja ogólna) odrębnie dla osób fizycznych i organizacji.

Poniżej przedstawiono zestawienie sporządzonych segmentacji ogólnych w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 28 lutego 2018 r.:

kwartał sporządzenia	nr	typ	data sporządzenia	analizowany okres
I 2016	200	osoby fizyczne	11.02.2016	01.10.2014-11.02.2016
	199	organizacje	11.02.2016	
II 2016	228	osoby fizyczne	24.05.2016	01.01.2015-24.05.2016
	227	organizacje	24.05.2016	
III 2016	256	osoby fizyczne	1.08.2016	01.04.2015-01.08.2016
	255	organizacje	1.08.2016	
IV 2016	283	osoby fizyczne	28.10.2016	01.07.2015-28.10.2016
	282	organizacje	28.10.2016	
I 2017	310	osoby fizyczne	1.02.2017	01.10.2015-01.02.2017
	309	organizacje	1.02.2017	
II 2017	337	osoby fizyczne	19.05.2017	01.01.2016-19.05.2017
	336	organizacje	19.05.2017	
III 2017	345	osoby fizyczne	8.08.2017	01.01.2016-08.08.2017
	344	organizacje	8.08.2017	
IV 2017	371	osoby fizyczne	29.11.2017	01.04.2016-28.11.2017
	372	organizacje	28.11.2017	
I 2018	400	osoby fizyczne	16.02.2018	01.07.2016-16.02.2018
	399	organizacje	16.02.2018	

Stwierdzono, że segmentacja ogólna przeprowadzana jest wyłącznie w stosunku do przedsiębiorców i polega na wykonaniu analizy z podziałem na osoby fizyczne i organizacje jednocześnie dla wszystkich podatników z terenu działania Urzędu. Wykonanie segmentacji następuje tylko i wyłącznie poprzez operacje wykonywane w podsystemie KONTROLA.

Wydruki z segmentacji ogólnej wykonywane były od 1 stycznia 2016 r. do marca 2017 r. w ramach monitoringu dla podmiotów zakwalifikowanych do średniego lub wysokiego poziomu ryzyka rejestracyjnego. Od marca 2017 r. wyniki z poszczególnych segmentacji ogólnych nanoszone były w karcie „Zestawienia wyników segmentacji ogólnej podmiotu zaliczonego na podstawie przeprowadzonej oceny ryzyka rejestracji podmiotu do podwyższonego poziomu ryzyka” i porównywane z wynikami segmentacji wykonanej w poprzednim okresie. O sporządzeniu segmentacji informuje się pozostałe komórki organizacyjne Urzędu, które korzystają z jej wyników przeglądając dane w podsystemie KONTROLA. Każda wykonana segmentacja ogólna posiada w podsystemie KONTROLA informacje dotyczące daty jej wykonania, numeru analizy grupowej, danych osoby sporządzającej, przyjętych kryteriów i okresu za który została wykonana. Wykonanie segmentacji ogólnej jest jednoznaczne z przypisaniem segmentacji i jej wyników dla poszczególnego podatnika, które są również widoczne w podsystemie KONTROLA. Segmentacja ogólna dla podatnika zawiera ocenę poziomu ryzyka wynikającą z wykonanej segmentacji. Segmentacja dla podatnika ma charakter indywidualny i w podsystemie KONTROLA jest zapisywana z podaniem analizy grupowej (SO) oraz numeru analizy dla danego podmiotu.

Pani kierownik Referatu SKA-1 w złożonym wyjaśnieniu przedstawiła sposób monitorowania ryzyka rejestracyjnego, w tym sposób monitorowania ryzyka rejestracyjnego VAT-UE.

[dowód: akta kontroli str. 158-18, 186-190]

Biorąc pod uwagę, że stwierdzone uchybienia miały charakter jednostkowej działalności Urzędu w przedmiotowym zakresie należy ocenić **pozytywnie**.

IV. Działania podejmowane przez Urząd w zakresie aktualizacji danych

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 28 lutego 2018 r. zarejestrowano:

- 1.238 podatników w CEIDG w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej,
- 6.477 zgłoszeń aktualizacyjnych złożonych przez CEIDG w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej,
- 73 podmioty w KRS,
- 20 innych organizacji,
- 3.751 odnotowano osób fizycznych z deklaracji,
- 471 podmiotów wpisanych do rejestru VAT.

Na podstawie raportu z CEIDG „*Wnioski skierowane do wybranego naczelnika*”, sporządzonego za poszczególne okresy objęte kontrolą oraz podmiotów wytypowanych do kontroli w zakresie postępowania z podmiotami podwyższonego ryzyka sprawdzono także terminowość i jakość wprowadzania danych do Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników. W tym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono. Dane wprowadzane były do CRP KEP na bieżąco nie później niż w terminie 3 dni roboczych od daty wpływu do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chełmie poprawnego zgłoszenia aktualizacyjnego. W jednym tylko przypadku (NIP) stwierdzono, iż od momentu wpływu

dokumentów do urzędu skarbowego do czasu wprowadzenia danych do CRP-KEP upłynęło 7 dni.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość i terminowości wprowadzania informacji związanych z zawieszeniem i wznowieniem prowadzenia działalności gospodarczej. W związku z tym na podstawie raportu sporządzonego w aplikacji e-ORUS „Wykaz osób fizycznych – okresy zawieszenia działalności” za okres od 1 stycznia 2017 r. do 28 lutego 2018 r. przyjęto próbę kontrolną obejmującą 30 podmiotów, które zawiesiły i wznowiły działalność gospodarczą. W wyniku analizy powyższego zagadnienia nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości mających wpływ na prawidłową realizację zadań w tym zakresie.

[dowód: akta kontroli str. 10, 156-157, 184-185, 191-304, 308-310]

Jak wyjaśniła Pani kierownik Referatu Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników (SKI) „Raporty o podmiotach mających otwarte obowiązki tego samego typu w różnych urzędach skarbowych” dostępne w aplikacji „SERCE” sporządzane są raz w tygodniu. W przypadku wystąpienia w raporcie takiego podmiotu pracownicy referatu SKI zamykają obowiązki w systemie POLTAX w Urzędzie Skarbowym w Chełmie z powodem „P” - przeniesienie między urzędami z datą wcześniejszą jeden dzień od otwarcia obowiązku podatkowego w nowym urzędzie skarbowym oraz wyrejestrowują podatnika w systemie POLTAX z Urzędu z powodem „INNY”.

W oparciu o ww. raporty sporządzane przez Urząd w okresie objętym kontrolą, badaniu poddano 23 podmioty. W wyniku powyższego nieprawidłowości i uchybień nie stwierdzono.

W toku kontroli sprawdzono również sposób i prawidłowość postępowania Urzędu Skarbowego w Chełmie dotyczącego aktualizacji danych podatników mających otwarte obowiązki podatkowe w momencie otrzymania informacji o dacie zgonu. Jak wynika z wyżej wymienionych wyjaśnień „Raport o datach zgonu” sporządzany jest w aplikacji „SERCE” cyklicznie, średnio raz w tygodniu. Następnie powyższy raport jest weryfikowany przez pracowników Referatu SKI. W przypadku zaistnienia przesłanek zamykane są obowiązki podatkowe w systemie „POLTAX” z odpowiednią datą z powodem -”zakończenie w US”. Ponadto zamykane są informacje o rachunkach bankowych w aplikacji „SERCE”. W sytuacji powiązania podatników występujących w ww. raporcie z egzekucją, informacje o datach zgonu przekazywane są do działu egzekucji. Wyrejestrowanie podatnika w systemie „POLTAX” następuje po zamknięciu postępowań egzekucyjnych.

W powyższym zakresie badaniu poddano 20 podmiotów znajdujących się na raportach sporządzanych systematycznie przez Urząd Skarbowy w Chełmie w okresie objętym kontrolą w wyniku powyższego nie stwierdzono nieprawidłowości.

[dowód: akta kontroli str. 305-307]

Mając na uwadze ustalenia dokonane w toku kontroli badany obszar należy ocenić **pozytywnie**.

Reasumując działanie Urzędu Skarbowego w Chełmie w zakresie „Przestrzeganie obowiązków dotyczących prawidłowej rejestracji i aktualizacji danych podatników” należy ocenić **pozytywnie**. Wpływ na powyższą ocenę miały wszystkie pozytywne oceny cząstkowe pomimo nielicznych uchybień w zakresie postępowania z podmiotami podwyższonego ryzyka.

Pismem z dnia 2 lipca 2018 r. nr 0604-SKI.092.1.2018 Pan Naczelnik poinformował, iż nie wnosi zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 25 czerwca 2018 r. w związku z tym niniejsze wystąpienie pokontrolne obejmuje treść projektu wystąpienia pokontrolnego (art. 46 ust. 1 ww. ustawy).

Uwzględniając powyższe, w celu wyeliminowania stwierdzonych w toku kontroli uchybień – **zalecam**:

1. W bieżącej pracy Urzędu bezwzględnie przestrzegać terminów wynikających z ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz.U. z 2017 r, poz. 201 z późn. zm.).
2. Systematycznie analizować otwarte obowiązki podatkowe w systemie POLTAX w celu bieżącego ich zamykania w sytuacjach uzasadnionych.

Przekazując powyższe zalecenia wyznaczam termin na złożenie informacji o ich wykonaniu, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich ewentualnego niepodjęcia na dzień **20 sierpnia 2018 r.**

Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zawartym w piśmie z dnia 4 września 2014 r. nr CP12/012/1/TBC/14/80252RD przekazany przy piśmie Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 16 września 2014 r. nr KW/070-0020/14/27806 polecam przekazać do tut. Izby informację o rezultatach wdrożonych zaleceń w terminie do dnia **20 maja 2019 r.**

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Lublinie
dr hab. Lwczak Rielecki